

Komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovania komisií Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

PRACOVNÝ NÁVRH

Správa

o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu Koncepcie sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030

Materiál bude prerokovaný v nasledovných komisiách:

Finančná komisia
Komisia zdravotníctva
Komisia sociálnych vecí
Komisia školstva, mládeže a športu
Komisia európskych záležitostí, regionálnej spolupráce a cestovného ruchu

Zodpovední:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riaditeľka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Barbora Lukáčová
riaditeľka Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Spracovatelia:

Ing. Matúš Krnčok
vedúci Inštitútu regionálnej politiky
Bratislavského kraja

Ing. Monika Jakubecová
referentka Inštitútu regionálnej politiky
Bratislavského kraja

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. /2025

zo dňa 20. 06. 2025

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A b e r i e n a v e d o m i e

Správu o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu Koncepcie sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030.

B o d p o r ú č a

predsedovi Bratislavského samosprávneho kraja predkladať Zastupiteľstvu BSK Správu o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu Koncepcie sociálnej inklúzie v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2020 – 2030 za predchádzajúce sledované obdobie raz za dva roky najneskôr v termíne k 30. júnu daného kalendárneho roka.

Termín: 30. 06. 2027

Dôvodová správa

Dokument **Koncepcia sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030** (ďalej len „Koncepcia“) bol schválený Zastupiteľstvom BSK dňa **11.09.2020** Uznesením č.292/2020. V rámci schváleného uznesenia vyplýva **povinnosť predkladať Správu o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu Koncepcie** (ďalej len „Správa“). V júni 2023 poslanci na Z BSK schválili Správu a uznesením č. 75/2023 zároveň povinnosť predkladať Správu za predchádzajúce sledované obdobie **raz za dva roky** najneskôr v termíne k 30. júnu daného kalendárneho roka počnúc rokom 2025.

Správa uvádza informácie spracované v tabuľkovej forme, pričom tabuľka obsahuje stav plnenia jednotlivých aktivít v rozdelení na splnený / priebežne plnený / nezačatý / nesplnený. **Informačné vstupy do predkladaného dokumentu boli získané oslovením relevantných subjektov aktívnych v danej oblasti sociálnej inklúzie a z ďalších zdrojov.**

Vzhľadom k tomu, že Koncepciu považujeme za „živý“ dokument, v priebehu plnenia akčného plánu **môže dochádzať k úpravám niektorých opatrení/priorít/aktivít. V takomto prípade uvádzame každú úpravu spoločne so zdôvodnením.** Po schválení úprav Zastupiteľstvom BSK sa uvedené zmeny premietnu v aktualizovanom dokumente.

Správu navrhujeme vnímať ako prehľad toho, **čo sa v uvedenej oblasti v regióne udialo v rokoch 2023-2024.** Ďalším vysvetlením spracovania, je aj množstvo subjektov aktívnych v danej oblasti a rôzny informačný rozsah získanej spätnej väzby. Z uvedeného vyplýva neporovnateľnosť získaných údajov či už v rámci jednej aktivity alebo tiež pri porovnávaní pokroku v čase pri každoročnom odpočítavaní plnenia úloh. Pre komplexnosť a rozsah informácií, ktoré ponímajú široké spektrum tém, aktivít a subjektov zodpovedných za plnenie **sa konkrétne údaje Správy nachádzajú v prílohe.**

Koncepcia predstavuje výsledok spolupráce významných aktérov v oblasti sociálnej inklúzie. Obsahuje vybrané sociálno-ekonomické charakteristiky Bratislavského samosprávneho kraja, ktoré majú priamy vzťah k sociálnej inklúzii. Na základe analýzy vybraných problémov sociálnej inklúzie a diskusií s relevantnými predstaviteľmi samosprávy, štátnych orgánov, mimovládnych a neziskových organizácií identifikuje **najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva:**

- seniori;
- ľudia bez domova;
- deti a mládež;
- osoby s nízkymi príjmami;
- cudzinci;
- Rómovia z marginalizovaných rómskych komunít.

V rámci priority **podpora aktívneho starnutia** zameranej na seniorov sa sledujú aktivity, ktoré pozitívnym spôsobom ovplyvňujú zdravotný stav seniorov (psychický aj fyzický). Jednotlivé mestské časti, mestá aj obce každoročne organizujú veľké množstvo podujatí so zapojením seniorov **od výletov po Slovenku, či v zahraničí až po športové olympiády, alebo skupinové cvičenia, dobrovoľnícke aktivity, pamäťové tréningy a rôzne formy terapií (biblioterapia, muzikoterapia, arteterapia, canisterapia, aromaterapia a reminiscenčná terapia).** Veľmi dôležitá je aj **podpora počítačovej gramotnosti** organizovaním kurzov, ale najmä **preventívne opatrenia formou seminárov** vzhľadom k zvyšujúcemu sa počtu finančných podvodov na senioroch. Aj v sledovanom období sa podarilo **rozšíriť poskytovanie sociálnych služieb** na území BSK a to najmä o **domácu**

opatrovateľskú službu, pričom všetky zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK začali poskytovať **odľahčovaciu službu**. **Dokončené boli projekty deinštitucionalizácie (napr. Zelená Dunajská Lužná, MEREMA, Centrum SS Rača, Častá, Dubová, Modra, Vajnory) a ďalšie zároveň pokročili v príprave (napr. špecializované zariadenia pre dospelých autistov na Znievskej ulici v Petržalke, alebo špecializované zariadenie pre seniorov v Záhorskej Bystrici).**

V roku 2023 bolo uskutočnené sčítanie ľudí bez domova na území hlavného mesta SR Bratislavy v počte 2 199. V súlade s Akčným plánom na roky 2024 – 2026 Národnej koncepcie prevencie a ukončovania bezdomovstva do roku 2030 **pristúpi Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s Inštitútom pre výskum práce a rodiny k sčítaniu ľudí bez domova na celonárodnej až po lokálnu úroveň.** Pre ľudí bez domova bola zabezpečovaná dostupnosť zdravotnej starostlivosti zo strany BSK, ale najmä zo strany neziskových organizácií, ktoré sa podieľajú vo zvýšenej miere aj na poskytovaní terénnej sociálnej služby. **Mestskej časti Rača sa podarilo vytvoriť 2 bytové jednotky pre 6 klientov a OZ Stopa zabezpečila 6 bytových jednotiek v kontexte prístupu housing first.**

V oblasti vzdelávania sa pokračuje v realizácii aktivít inkluzívnym spôsobom, ktorý je jedným z kľúčových princípov konceptu SMART školy, na základe ktorého sa plánujú, pripravujú a realizujú projekty a riadi sa podľa neho proces optimalizácie stredných škôl. **Nadálej prebieha príprava projektov zriadenia kampusov – vinársko-ovocinársky v Modre, zdravia a športu v Petržalke a bioenergetiky a krajiny v Bernolákove.** Veľkým prínosom najmä pre mladé rodiny s deťmi je **rozšírenie kapacít veľkého množstva materských škôl** na území BSK, keďže len do implementácie projektov financovaných z Európskych investičných a štrukturálnych fondov bolo v sledovanom období **zapojených spolu 27 miest a obcí.**

Podpora pre nízkoprájmové skupiny obyvateľstva na území BSK je aj naďalej zabezpečovaná najmä prostredníctvom rôznych dotačných výziev mestských častí, zorganizovaných zbierok, finančnej a nefinančnej pomoci a komunitných centier. **Zástupcovia BSK pripravujú štúdiu o nízkoprájmových osobách financovanú prostredníctvom projektu z externých zdrojov.**

V rámci podpory cudzincov sa aj v sledovanom období **veľká časť pozornosti** venovala **odídencom z Ukrajiny.** Okrem toho bolo zrealizovaných niekoľko **integračných podujatí a informačných stretnutí pre imigrantov žijúcich na území BSK z rôznych krajín.**

Problematika Rómov a rómskych komunít bola samostatne rozpracovaná v Koncepcii inklúzie Rómov Bratislavskom kraji do roku 2026, ktorá bola Z BSK **schválená v roku 2023** a je zabezpečovaný odpočet plnenia úloh na pravidelnej dvojročnej báze.

**Správa o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu Koncepcie sociálnej inklúzie
Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030**

Cieľová skupina	Priorita	Plnenie aktivity				Návrh na úpravu
		Splnené	Priebežne plnené	Nezačaté	Nesplnené	
Seniori	1.1. Podpora aktívneho starnutia – 7 aktivít	0	7	0	0	
	1.2 Dostupnosť sociálnych služieb pre seniorov - 4 aktivity	0	4	0	0	
	1.3 Podpora rozvoja ľudských zdrojov v sociálnych službách a ich udržateľnosť - 4 aktivity	0	4	0	0	
Ľudia bez domova	2.1 Získavanie presnejších informácií o počte ľudí bez domova - 2 aktivity	0	2	0	0	Aktivita 2.1.1.1 Príprava stratégie zberu základných štatistických informácií o ľuďoch bez domova - navrhujeme upraviť termín na 2026 v súlade s Akčným plánom Národnej koncepcie prevencie a ukončovania bezdomovstva do roku 2030
	2.2 Zabezpečenie dostupnej zdravotnej starostlivosti pre ľudí bez domova v krízových situáciách - 2 aktivity	0	2	0	0	
	2.3 Vytváranie inkluzívneho prostredia pre ľudí bez domova prostredníctvom adresnej pomoci - 5 aktivít	0	5	0	0	Aktivita 2.3.1.1 Zriadenie denného centra pre ľudí bez domova - navrhujeme upraviť znenie aktivity na Zriadenie a podpora prevádzky denných centier pre ľudí bez domova vzhľadom k tomu, že aktivita nesleduje len vznik nových denných centier, ale aj existujúcu podporu. V súvislosti s tým navrhujeme upraviť termín z "2025" na "priebežne"
Deti a mládež	3.1 Skvalitnenie podmienok inkluzívneho vzdelávania a podpora duálneho vzdelávania - 7 aktivít	0	6	0	1	
	3.2 Vzdelávanie detí a mládeže z rodín cudzincov - 3 aktivity	0	3	0	0	
	3.3 Uľahčenie sociálneho začlenenia detí a mládeže zo znevýhodneného prostredia - 1 aktivita	0	1	0	0	
	3.4 Podpora služieb pre rodiny s deťmi - 1 aktivita	0	1	0	0	
	3.5 Programová podpora detí a mládeže - 2 aktivity	1	1	0	0	

Nízkopříjmové skupiny obyvatelstva	4.1 Monitoring nízkopříjmových domácností - 3 aktivity	0	2	1	0	Aktivita 4.1.1.1 Vypracovanie štúdie, ktorá detailne zmapuje situáciu chudobných pracujúcich v BSK - navrhujeme upraviť termín na 2026 vzhľadom k náročnosti problematiky a potrebe zabezpečenia spracovateľa štúdie Aktivita 4.1.2.1 Návrh indikátorov pravidelného monitoringu nízkopříjmových skupín obyvatelstva - navrhujeme upraviť termín na 2026 vzhľadom k tomu, že budú súčasťou štúdie z aktivity 4.1.1.1, ktorá je v procese prípravy
	4.2 Zlepšenie dostupnosti služieb pre nízkopříjmové skupiny obyvateľov - 3 aktivity	0	3	0	0	Aktivitu 4.2.2.1 Zabezpečenie informovanosti domácností s nízkym príjmom o možnostiach ich podpory navrhujeme premenovať na Podpora domácností s nízkym príjmom a zabezpečenie ich informovanosti
Cudzinci	5.1 Vytváranie pozitívneho prostredia pre integráciu cudzincov - 3 aktivity	0	3	0	0	
	5.2 Uľahčenie prístupu cudzincov k základným informáciám o fungovaní spoločnosti - 1 aktivita	1	0	0	0	
	5.3 Odstraňovanie jazykovej bariéry cudzincov - 1 aktivita	0	1	0	0	
Rómovia z marginalizovaných rómskych komunít	6.1 Znižovanie rizika rozširovania lokalít ohrozených sociálnym vylúčením - 2 aktivity	1	1	0	0	
Prierezové problémové oblasti	7.1 Sieťovanie aktérov a vznik platforiem - 5 aktivít	0	5	0	0	
	7.2 Podpora nájomného bývania - 2 aktivity	0	1	1	0	
	7.3 Predchádzanie negatívnym javom v spoločnosti - 1 aktivita	0	1	0	0	

	7.4 Zmapovanie sociálne vylúčených lokalít a lokalít ohrozených sociálnym vylúčením na území BSK - 3 aktivity	0	3	0	0	Pre aktivity Aktivita 7.4.1.1 Návrh a vytvorenie metodiky pre vypracovanie atlasu sociálne vylúčených lokalít a Aktivita 7.4.1.2 Zmapovanie sociálne vylúčených lokalít a lokalít potenciálne ohrozených sociálnym vylúčením a vytvorenie atlasu sociálne vylúčených lokalít navrhujeme posunúť termín na 2026, nakoľko bude táto problematika rozpracovaná v rámci prípravy Koncepcie rozvoja sociálnych služieb
SPOLU (aktivít)		3	57	2	1	

Príloha: Odpočet plnenia aktivít Akčného plánu pre plnenie Koncepcie sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030